

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

34. Lusitani Xauerium ad Rege[m] Bungi magnificè deducunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

despicatius, nihil esset execrabilius, & piaculo ducerent mendicitatis cogitatione, velut putris, & fœdi cadaveris animum inquinare.] Sic ille: cui comes senior valdè sapienter, nihil obstare quo minus is pauper, maximi faceret suam paupertatem, licet ipsi ab ea abhorrent censerentque egenos omnis hîc, & in futurum, expertos boni; posse quoque eandem, Deo cui seruit tantopere placere, vt eam, qualem aspexissent, eius causa profectus, omnes simul diuites opibus anteiret, tametsi Bonziji alia omnia garrerent. Ita in regressu de Xauerio philosophabantur, at enim iunior seu priuato, seu diuino instinctu longè de illo grandiora quàm exteriùs præferret cogitans, Regi persuasit more triuiali Bonziorum non debere admitti, & peccatum iri non leuiter, si præ iis nihil ei daretur; etsi enim eo nihil esset pauperius, at nauis Præfectum omnesque Lusitanos vno ore sibi confirmasse, si vel innueret sanctus Pater se nauim cupere, confestim illam cum omni eius gaza ei donaturos.

34
Lusitan: Xauerium ad Regē Bungi magnificè deducunt.

34 His tanquam præludiis cœpit Deus in aula Funaiensi abiectè de se sentire amantem attollere; Bonziorum verò tumorem deprimere; & alterum tantum ab Lusitanis Figij mouebatur, quorum si vnquam in suum Apostolum & religionem, tunc potissimum emicuit pietas, visusque est Deus illam iis mentem indidisse, quæ ad futurum ipsius obsequium momenti plurimum esset allatura. Itum ab iis in consilium cum esset, de ingressu Xauerij ad Regem, insedit omnibus rem tanti, paratu quàm fieri posset eximio, & superbissimo instrui oportere; vestium cultu decoro induendum, stipandum officiis aulicis, & familia numerosa, eoque omni quem eius poscebat dignitas honore; ex nauis in urbem, atque in regiam per vias maximè frequentes deducendum. Rebus ita decretis, cuique partes assignantur, pompæ ordo describitur, expediuntur ornamenta, quæ vt Xauerius moueri deprehendit; ire mox in oppositum fortiter; honoris illius impatientia suam armare modestiam; negare diuinis fulciendis secularem hunc strepitum adscisci debere; humilitatis Christianæ elato splendore, velle Laponum superbiam capere, perinde esse vt truce ex auro fingere quò fieret iis adorabilior. At qui Lusitanos ad hoc induxerat, idem serui sui animum inflexit, vt eorum se vinci rationibus pateretur; quòd enim Iaponibus paupertas tantò esset horron, & Amanguccio tot fœda & indigna de Xauerio sparsissent Bonziji, vt execrationem omnium publicam, & contemptum in eum accenderent; reuellenda erat ex animis populi scelestas, & mendax opinio, vt sciret Euangelij ministros, quò egere rebus omnibus ambirent, eò dignos esse maiori veneratione; ac sentire de illis reuerenter ethnici discerent, quorum immeritus caducis animus, erat ea specie corrigendus, & in æquorem de diuinis sensum sapienter mulcendus. Non hæsurus in eo, sed transituros in Christum hos honores, & quò Dei præco obseruantius coleretur, hoc eius prædicationem maius in populo pretium habituram. Iam huius magnifici agminis instructum nihil subit quòd vanum oleret, ac secularem fastum, nihil non inuento, & opera religiose pietatis, aptumque

aptamque ad afficiendos spectatores reuerentiæ studio erga sanctum eiusque sanctitatem. Personam in eo agebant triginta ex primoribus Lusitanis, à cultu insignes pretioso, catellis torquati aureis, & multa splendidi vnionum, & gemmarum luce, toridem qui heros affectarentur ferui, pulcherrimo & ipsi habitu. Processurus erat vir sanctus longo in syrmate ex cilitio bombicino, candidissimam desuper indutus castulam, & holoserico viridi, attalica prætexto simbria stolatus. Sed omnium trahebant oculos quinque præ cæteris ex omni comitatu, vel elegantia ornatus, vel ministerij nouitate. Primus librum gerebat in rafa bombice candida, breuiarium sacrum, an catechismus fuerit dubitatur. Alter ex nigro holoserico crepidas, quæ casu in mercibus repertæ, suum in apparatu locum cõmodè inuenerunt. Arundinem Indicam portabat tertius vmbilico præclusam aureo, quartus imaginem Virginis damasceno cœrulo velatam; postremus denique venustissimam vmbellam. Descripta in hunc modum pompa, instructu non dispari cymba exornatur, cum scaphis duabus quæ illam ab nauì in vrbe deferrent, infernuntur tãpetis, cinguntur virgato multatio, vexillorũ pinnis versicoloribus decorantur, diuiduntur in eas paruo, sed apto numero tubarum, fidiũ, & tibiãrum symphonix. Dies illuxerat, & lento remigio per aduersum flumen in vrbe pergitur, illachrimante ad musicos modos Xauerio, qui summa in puppi residens eminebat. In vrbe interea haud quaquam frigidius, & remissioribus studiis publica gratulatio feruebat, & quia insolita, magham f. cerat expectationem, & regia dignam magnificentia. Ergo ad iucundos scapharum prospectus, multoq̃ue auidius ad cantus organicos, illic planè ignotos, ripam ciues implere; nostri exscensione facta procedere, præire Præfectus Odoardus Gama, aperto capite, Bengalenũ manum arundine fulciens, & domus veluti magistrum agens, post hunc aliquot passuum interuallo, quinque illi quos dixi dignitatis sacre symbola præferentes. Tum Sanctus Apostolus stipanti bus latera, quinque & viginti nobilibus, quos suum ponè famulitium sequebatur. Hoc ordine per amplissimas vrbis vias, & confertissimum populũ fenestras quoque, & tecta complementem, palatium, petitur, iacentis omnium in vnum præcipuè Xauerium oculis, cuius grauitas oris, modestia humili temperata, amabilitate, & reuerentia deuinciebat vniuersos. At vero Bonziis, vt tantò aliam conspexere, tam diuersum ab eo qui Amanguccio perfidis literis depictus, fuerat mendicus, squalidus, abiectus; concidit scilicet mendaci cum lingua tumor ferus; nullis iam latebris ipsorum calumnias satis exalantibus.

Ventum erat in aream Regiæ subiectam, vbi sexcenti quæ sagittarij quæ hastati, armatura illustri, & vestium tesseriis visendi in præsidio erant; His accedente Xauerio, dat signum dux Finge indonus, seindunt se vtrimque in alas medij, quibus palatium intrantem excipiunt: progressus paululum, ab honorariis quos iam tertium memoramus dignitatis orna-

B b

35

Excipitur
Xauerius à
Rege Bungi
solemni ap-
paratu.

tur